

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 9C/178/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2511211173
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Hadnagyová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2016:2511211173.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany v konaní vedenom sudkyňou Mgr. Andreou Hadnagyovou v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Debt Finance AG, sídlo: Švajčiarsko, CH-6300 Zug, Alpenstrasse 2, IČO: CHE-100.023.266, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, sídlo: Bratislava, Karadžičova č. 8, P.O.Box 205, proti odporcovi: J. T., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: T. X., Y. Č.. XXX/X, v konaní zastúpený opatrovníkom: G. H., zamestnankyňa Okresného súdu Piešťany, o návrhu na zaplatenie 111,32 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Právny predchodca navrhovateľa návrhom z 30.08.2011, doručeným súdu 08.09.2011, navrhol, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy vo výške 111,32 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 83,69 eur od 01.05.2010 do zaplatenia, tiež na náhradu trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že 30.12.2005 uzavrel odporca s bankou - VOLKSBANK Slovensko, a.s., (predtým L'UDOVÁ BANKA Bratislava, a.s.) (ďalej len „právny predchodca navrhovateľa“) Zmluvu o spotrebnom úvere č. 375247 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej banka poskytla odporcovi úver vo výške 1 327,76 eur, ktorý sa odporca zaviazal splatiť v 35 splátkach vo výške 44,61 eur. Nakoľko odporca napriek výzvam banky neplnil riadne svoje povinnosti, banka v súlade so zmluvou vyhlásila mimoriadnu splatnosť všetkých pohľadávok voči odporcovi. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok z 29.06.2010 uzavretej medzi VOLKSBANK Slovensko, a.s., ako postupcom a navrhovateľom ako postupníkom sa navrhovateľ stal nadobúdateľom pohľadávky voči odporcovi. Pohľadávka ku dňu jej postúpenia predstavovala sumu 111,32 eur, ku ktorej si v návrhu uplatnil úroky z omeškania vo výške 9% ročne od 01.05.2010 do zaplatenia.

Na základe návrhu pôvodného navrhovateľa Profidebt Slovakia, s.r.o., súd uznesením, č.k. 9C/178/2011-72 z 03.07.2015, pripustil zmenu účastníka konania na strane navrhovateľa.

Navrhovateľ bol výzvou súdu z 09.09.2015 vyzvaný na doloženie listinného dôkazu preukazujúceho výšku uplatneného nároku, na ktorú nereagoval ani napriek opakovanej výzve súdu z 14.10.2015.

Podľa § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihladne prítom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Navrhovateľ a opatrovník pre konanie odporcu boli riadne písomne predvolaní na pojednávanie, na ktoré sa nedostavili, svoju neúčast' neospravedlnili. Preto súd v súlade s vyššie citovaným zákonným ustanovením vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti prihliadajúc na obsah spisu a vykonané dôkazy.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa Zmluvou o spotrebnom úvere z 30.12.2005, Zmluvou o postúpení pohľadávok z 29.06.2010 s prílohami, Výzvou na splatenie dlžnej čiastky z 26.09.2008, Vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru z 22.02.2010, Oznámením postupcu o postúpení pohľadávky z 07.07.2010 a zistil tento skutkový a právny stav:

Odporca 30.12.2005 uzavrel s ĽUDOVOU BANKOU, a.s. zmluvu o spotrebnom úvere č. 375247, na základe ktorej banka poskytla odporcovi bezúčelový úver vo výške 1 327,76 eur. Odporca sa zaviazal, že úver bude platiť v pravidelných mesačných splátkach (počet splátok 35) 44,61 eur, termín prvej splátky bol určený na 15.01.2006, doba splatnosti 15.01.2008, ročná úroková sadzba bola v zmluve uvedená vo výške 11,25 %, údaj o RPMN 13,78 %. Súčasťou zmluvy boli aj obchodné podmienky. Odporca úver nesplácal riadne a včas, banka preto vyhlásila predčasnú splatnosť úveru 22.03.2010. Zmluvou o postúpení pohľadávok z 29.06.2010 VOLKSBANK Slovensko, a.s., postúpila predmetnú pohľadávku na spoločnosť Profidebt Slovakia, s.r.o., pričom postupca vyhotovil Oznámenie o postúpení pohľadávky 07.07.2010. Pohľadávka ku dňu postúpenia predstavovala sumu 111,32 eur.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľským úverom sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa ust. § 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len Zákon o spotrebiteľských úveroch) na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa ust. § 3 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Podľa odseku 2 cit. zákonného ustanovenia, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí6) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?>

ucinnost=13.12.2005> obsahuje najmä a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť, b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby, d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom, e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, f) meno a adresu spotrebiteľa, g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov, i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?ucinnost=13.12.2005>>, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa ods. 3 cit. ustanovenia spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 1 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

V súlade s vykonaným dokazovaním a v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami mal súd preukázané, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa, teda VOLKSBANK Slovensko, a.s., a odporcom bola uzavretá úverová zmluva, ktorú odporca uzatvoril ako fyzická osoba - spotrebiteľ, nakoľko o úver nežiadal v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Navrhovateľ pritom ani netvrdil, že by úver bol použitý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania odporcu, pričom z obsahu a formy zmluvy vyplýva, že ide o tzv. typovú (formulárovú) zmluvu, ktorú dodávateľ (právny predchodca navrhovateľa) používal, ako je známe z rozhodovacej činnosti súdu, vo viacerých prípadoch a ktorej podstatný obsah spotrebiteľ (odporca) neovplyvňuje. Uvedené vyplynulo aj z tej skutočnosti, že zmluvu podpísal nie ako fyzická osoba živnostník, ale ako fyzická osoba s uvedením trvalého pobytu, rodného čísla, čísla občianskeho preukazu.

Právny vzťah medzi poskytovateľom finančných prostriedkov ako veriteľom, navrhovateľom v tomto konaní, a spotrebiteľom ako dlžníkom, odporcom v tomto konaní, podlieha osobitnej právnej úprave. Jednoznačne možno ustáliť, že v konaní bola uzavretá spotrebiteľská zmluva podľa ust. § 52 Občianskeho zákonníka, o poskytnutí spotrebného jednorazového úveru. Právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné považovať za vzťah zo spotrebiteľských zmlúv aj v súlade s konštantnou judikatúrou ESD (Océano Grupo Editorial SA - C-240/98, Cofidis - C 473/00, Faccini Dori C-91/92, Von Colson and Kamann C - 14/83 a iné) a eurokomfortným výkladom smerníc Európskej únie č. 87/102/EHS do platnosti smernice č. 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere).

Zmluva o úvere je upravená v ust. § 497 až § 507 Obchodného zákonníka; patrí medzi tzv. absolútne obchody, teda je upravená výlučne v Obchodnom zákonníku a podľa ust. § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov. Úpravu ustanovenú Obchodným zákonníkom však v prípade spotrebiteľských zmlúv možno použiť len podporne, a to len vtedy ak nie je možná úprava podľa ustanovení osobitného zákona č. 282/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd prihliadal aj na to, že v konaní sa jedná o vzťah spotrebiteľ - veriteľ, kde práva a povinnosti medzi účastníkmi konania, pokiaľ nie sú upravené výlučne v Obchodnom zákonníku, je potrebné posudzovať podľa príslušných ust. Občianskeho zákonníka.

V obdobnej veci vyjadril právny názor aj Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014 kde uviedol, že ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.

Na osobitné hmotnoprávne ustanovenia Obchodného zákonníka o zmluve o úvere súd aplikoval na základ záväzkovoprávneho vzťahu, avšak ostatné práva a povinnosti medzi účastníkmi aplikoval ustanovenia zákona č. 282/2001 Z.z. ako aj ustanovenia Občianskeho zákonníka (porovnaj rozhodnutie Okresného súdu Žilina, č.k. 14C/186/2014 z 22.09.2015)

V ďalšom súd skúmal dôvodnosť návrhu čo do výšky uplatneného nároku na zaplatenie sumy 111,32 eur, ktorú navrhovateľ preukazoval doložením Prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok z 29.06.2010 a Oznámením postupcu o postúpení pohľadávky z 07.07.2010. Keďže z uvedených listín nevyplýva, čo tvorí a predstavuje uvedená suma, resp. akým spôsobom, výpočtom k nej navrhovateľ dospel, súd ho opakovane vyzval na predloženie dôkazov, z ktorých by táto skutočnosť vyplynula. Na výzvy súdu navrhovateľ nereagoval, v naznačenom smere žiadne dôkazy nepredložil.

Jedným zo základných predpokladov úspechu v sporovom konaní je unesenie dôkazného bremena, teda faktického preukázania tvrdených skutočností. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností nesie ten účastník konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky. Ak teda navrhovateľ uplatnil svoje právo na zaplatenie pohľadávky voči odporcovi na súde, bolo jeho povinnosťou preukázať súdu splnenie podmienok pre podanie takéhoto návrhu, ktorou je okrem iného tiež preukázanie spôsobu, resp. výpočtu, na základe ktorého je výsledkom uplatnený nárok, resp. nárok skutkovo odôvodniť tým, že opíše rozhodné skutočnosti. Súd dopĺňa, že základnou zásadou občianskeho procesu je rovnosť účastníkov konania a prejednácia zásada na rozdiel od vyšetrovacej alebo inkvizitnej zásady. Súd v rámci zásady preto rozhoduje o uplatnenom nároku a nárok nevyhľadáva (mimo konaní podľa § 81 O.s.p., ktoré súd môže začať z úradnej povinnosti). Každý nárok je definovaný nielen sumou, ale aj dôvodom. Bez takéhoto vymedzenia nároku by nemal odporca možnosť brániť právo, pretože by nevedel prečo a z akého dôvodu požaduje navrhovateľ určitú sumu. Ak sa zmenia dôvody, znamená to aj zmenu návrhu bez toho, aby sa zmenila uplatnená suma.

Hoci súd mal za preukázané, že došlo k uzavretiu zmluvy, ktorá obsahovo zodpovedá zmluve o úvere, nemal za preukázané, akým spôsobom/výpočtom navrhovateľ dospel k uplatnenému nároku. Keďže nároky vznikajú z rôznych právnych úkonov, napr. úveru, pôžičky, odplaty, zostatok na účte nie je žiadnym hmotnoprávnym nárokom, ale vyjadruje len sumu prostriedkov na účte tak, ako ho vedie peňažný ústav, pričom z neho nie je zrejmé, ako vznikol. Bolo preto povinnosťou navrhovateľa jeho vznik riadne preukázať. Keďže v predmetnom konaní tak navrhovateľ napriek opakovanej výzve súdu neučinil, súd dospel k záveru, že navrhovateľ dôkazné bremeno vo vzťahu k splneniu tejto podmienky neunesol, a preto súdu nezostávalo iné, ako návrh v celom rozsahu zamietnuť.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu v konaní žiadne nevznikli a taktiež mu nevyplývajú z obsahu spisu. Navrhovateľ bol pritom v predmetnom konaní v celom rozsahu neúspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Krajský súd v Trnave prostredníctvom Okresného súdu Piešťany v písomnom vyhotovení 2x.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.